

ผลการปฏิบัติงาน และปัญหาของคณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจ ของสถานีตำรวจภูธรในจังหวัดนครปฐม

Work Performance and Problems of the Monitoring and Follow up Police Administration Committee of the Provincial Police Station in Nakhon Pathom Province

ขจรศักดิ์ วิเศษสิงห์¹ และ ชาญเดช เจริญวิริยะกุล²

Kajornsak Wisedsing¹ and Chandej Charoenwiriyaikul²

Received June 11, 2021 & Revised August 28, 2021 & Accepted September 10, 2021

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจสถานีตำรวจภูธร ในจังหวัดนครปฐม และ 2) ปัญหาของการปฏิบัติงานของคณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจสถานีตำรวจภูธร ในจังหวัดนครปฐม โดยใช้วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ เก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานของสถานีตำรวจภูธร 4 แห่ง ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม จำนวน 24 คน ผลวิจัยการวิจัยพบว่า 1) ผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจของสถานีตำรวจภูธร จังหวัดนครปฐม พบว่า มีการดำเนินงานลักษณะของการประชุมเพื่อปรึกษาหารือ รับฟังความคิดเห็นของคณะกรรมการฯ ที่เป็นตัวแทนจากภาคส่วนต่าง ๆ มีการรับฟังข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากทุกภาคส่วนมีการนำปัญหาที่เกิดขึ้นมาแจ้งในที่ประชุมเพื่อรับทราบปัญหาและแก้ไขปัญหาพร้อมกัน เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ และ 2) ปัญหาหลักในการปฏิบัติงานของคณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจคือ ปัญหาด้านกำลังพล มีเจ้าหน้าที่ไม่เพียงพอกับการปฏิบัติหน้าที่ในพื้นที่รับผิดชอบ ทำให้การดูแลประชาชนในพื้นที่ไม่ทั่วถึง จึงจำเป็นต้องอาศัยอาสาสมัครตำรวจบ้าน มาทำงานร่วมกันกับเจ้าหน้าที่ตำรวจ ซึ่งจากการปฏิบัติการกิจชุดอาสาสมัครพบว่า ยังพบปัญหาเกี่ยวกับขาดงบประมาณสนับสนุนชุดอาสาสมัครตำรวจบ้านที่มาจากภาคประชาชนซึ่งไม่สามารถสนับสนุนการทำงานของเจ้าหน้าที่ได้อย่างเต็มที่

คำสำคัญ : 1. ผลการปฏิบัติงาน, 2. การตรวจสอบและติดตาม, 3. การบริหารงานตำรวจ

Abstract

The objectives of this research were 1) to study work performance of the Monitoring and Follow up Police Administration Committee of the Provincial Police Station in Nakhon Pathom Province and 2) to study problems related to the performance of this committee. A qualitative research methodology was used in this study. Data were gathered from 24

^{1,2} มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

^{1,2} Suan Sunandha Rajabhat University

Email : kajornsakw@gmail.com

stakeholders involving in the work performance of the Monitoring and Follow up Police Administration Committee of 4 Provincial Police Stations in Muang District, Nakhon Pathom Province. The research findings showed that 1) in terms of the work performance of the Monitoring and Follow up Police Administration Committee of the Provincial Police Station in Nakhon Pathom Province, it was found that they performed their work by conducting meetings and discussions, gaining opinions from the committee who were representatives of each organization, gaining points of view as well as suggestions from every organizations, reporting problems to the boards of committee, and solving the problems together in order to achieve the set goals; and 2) the main problems related to the performance of this committee was the problems of human forces because there were insufficient officers to perform in the assigned areas so that the care given to local residents was not thorough in every area. Thus, it was necessary to use police volunteers to work with police officers. However, the use of police volunteers has also encountered with insufficient budget to support their work.

Keywords : 1. Work Performance, 2. Monitoring and Follow up, 3. Police Administration

1. บทนำ

แนวความคิดในการจัดตั้งคณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจ (กต.ตร.) มาจากลักษณะงานของตำรวจเป็นงานที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดทางอาญารักษาความสงบเรียบร้อยความปลอดภัยของประชาชนความมั่นคงของราชอาณาจักรและงานอื่นที่เกี่ยวข้อง ซึ่งล้วนแต่เกี่ยวข้องกับประชาชนชุมชนดังนั้นการเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในลักษณะเชื่อมโยงเพื่อให้เกิดความเข้าใจอันดีการร่วมมือกันในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจและช่วยสนับสนุนให้ตำรวจสามารถบรรลุผลในการปฏิบัติงานได้ทางคณะกรรมการนโยบายตำรวจแห่งชาติ (ก.ต.ช.) จึงได้กำหนดบทบาทภารกิจของคณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจ ที่เน้นการมีส่วนร่วมของประชาชนเพื่อเป็นองค์กรที่สร้างสมดุลให้กับสังคม

โครงสร้างคณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจสถานีตำรวจภูธร (กต.ตร.สภ.) มีจำนวน 10-22 คน ประกอบด้วยกรรมการโดยตำแหน่งจำนวน 3-6 คน ได้แก่ หัวหน้าสถานีตำรวจภูธร นายอำเภอหรือปลัดอำเภอข้าราชการตำรวจในแต่ละงานที่หัวหน้าสถานีตำรวจมอบหมายไม่เกิน 4 คน ในส่วนกรรมการภาคประชาชนมี 3 ส่วน คือ ส่วนแรกคือ ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกลุ่มละ 1 คน ส่วนที่สองประชาชนในพื้นที่ข้าราชการตำรวจในสถานีตำรวจภูธรแต่ละแห่งเป็นผู้เลือกจำนวน 3-6 คน และส่วนที่ 3 ประชาชนในพื้นที่ที่คณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจสถานีตำรวจภูธร (กต.ตร.สภ.) โดยตำแหน่งเป็นผู้คัดเลือกอีกไม่เกิน 3 คน (สำนักงานคณะกรรมการนโยบายตำรวจแห่งชาติ, 2552) คณะกรรมการระดับสถานีตำรวจมีอำนาจหน้าที่คล้าย ๆ กับคณะกรรมการระดับจังหวัดแต่ทำงานในขอบเขตที่ท้องที่รับผิดชอบของสถานีตำรวจนั้น ๆ (ระเบียบ ก.ต.ช. ว่าด้วยคณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจฉบับที่ 3 พ.ศ. 2551)

จากลักษณะโครงสร้างคณะกรรมการจะเห็นว่าโครงสร้างของคณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจ (กต.ตร.) มีภาคประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วม ซึ่งจะสอดคล้องกับแนวคิดที่ต้องการให้ประชาชนมี

ส่วนร่วมในการบริหารกิจการตำรวจภารกิจและอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจที่สำคัญมี 3 ส่วนคือ (สำนักงานคณะกรรมการนโยบายตำรวจแห่งชาติ, 2552)

ส่วนแรกเป็นภารกิจในการตรวจสอบติดตามและการประเมินผลการปฏิบัติงานของตำรวจคือการตรวจสอบติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานของหน่วยงานและข้าราชการตำรวจในเขตพื้นที่เพื่อแก้ไขปัญหาหรือความต้องการของท้องถิ่น/ชุมชนแล้วมอบให้สถานีตำรวจนครบาลหรือสถานีตำรวจภูธรรับไปดำเนินการ นอกจากนี้ยังดำเนินการตรวจสอบและติดตามผลการดำเนินการของเจ้าหน้าที่ตำรวจตามคำร้องเรียนที่ผู้ส่งถึงคณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจ ส่วนที่สองการส่งเสริมให้ท้องถิ่นและชุมชนมีส่วนร่วมในกิจการตำรวจและเสริมสร้างความเข้าใจและความสัมพันธ์อันดีระหว่าง คณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจกับข้าราชการตำรวจผู้ปฏิบัติงานและประชาชนในพื้นที่ และส่วนที่สามเป็นภารกิจสนับสนุนการทำงานของตำรวจให้บรรลุผลได้แก่การให้คำปรึกษาและข้อเสนอแนะการปฏิบัติงานการให้ข้อมูลข่าวสารปัญหาความเดือดร้อนและความต้องการของประชาชนในพื้นที่เพื่อหาทางแก้ไขส่งเสริมการพัฒนาประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของตำรวจและสนับสนุนการประชาสัมพันธ์

สำหรับในจังหวัดนครปฐม ได้มีการจัดตั้งคณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจทั้งในระดับจังหวัดและระดับสถานีตำรวจภูธรมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2541 (สำนักงานคณะกรรมการนโยบายตำรวจแห่งชาติ, 2552) ซึ่งเป็นการจัดตั้งพร้อมกันทั่วประเทศในส่วนของอำเภอเมืองนครปฐม จังหวัดนครปฐม จากผลการปฏิบัติภารกิจตามบทบาทอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการซึ่งสรุปจากรายงานสรุปผลการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการประจำปีงบประมาณ 2557 พบว่า ผลงานส่วนใหญ่เป็นเรื่องเกี่ยวกับการติดตามการดำเนินงานของตำรวจเกี่ยวกับปัญหาของประชาชน เช่น การทวงหนี้ในระบบ การเช่ารถของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ การกวดขันเข้มงวดบุคคลต่างด้าวการติดตามปัญหาการจราจรในเขตตัวเมืองนครปฐม ซึ่งเน้นหนักในการให้ข้อเสนอแนะต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจในสถานีตำรวจภูธรต่าง ๆ นอกจากนี้จากผลสรุปแนวทางการดำเนินงานของคณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจจังหวัดและสถานีตำรวจภูธรของตำรวจภูธรนครปฐม ในเขตอำเภอเมือง พบว่า ยังไม่บรรลุผลสำเร็จเท่าที่ควร ปัญหาการประสานงานและการแสวงหาความร่วมมือจากหลายฝ่ายปัญหาการทำงานของคณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจขาดความต่อเนื่อง

จากสภาพดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาถึงผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจสถานีตำรวจภูธร ในพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม เนื่องจากเป็นงานที่กระทบกับการบริหารจัดการของสถานีตำรวจภูธรในพื้นที่ที่สำคัญในลำดับต้น ๆ และเพื่อศึกษาว่าผลการปฏิบัติงานบรรลุผลตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้หรือไม่ ตลอดจนศึกษาถึงปัญหา อุปสรรคของการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการดังกล่าวเพื่อหาแนวทางในการแก้ไขต่อไป

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจสถานีตำรวจภูธร ในจังหวัดนครปฐม
2. เพื่อศึกษาปัญหาของการปฏิบัติงานของคณะกรรมการตรวจสอบและการติดตามการบริหารงานตำรวจสถานีตำรวจภูธร ในจังหวัดนครปฐม

3. ขอบเขตการวิจัย

ประชากร คือ คณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจ ของ 4 สถานี ได้แก่ สถานีตำรวจภูธรเมืองนครปฐม สถานีตำรวจภูธรดอนยายหอม สถานีตำรวจภูธรตาก้อง สถานีตำรวจภูธรถนนชาดรวม 88 คน ศึกษาตั้งแต่เดือนพฤศจิกายน 2559-ตุลาคม 2560

4. ทบทวนวรรณกรรม

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน

การปฏิบัติราชการอย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดความคุ้มค่า ปรับปรุงกระบวนการงานให้มีความ สะดวก รวดเร็ว โปร่งใส เป็นธรรม มีมาตรฐาน และสอดคล้องกับหลักธรรมาภิบาลจะต้องมี 1. การบริหารงบประมาณ เป็นไปตามแผนงานและแผนเงินที่วางไว้/การประหยัด งบประมาณ 2. ประสิทธิภาพของการใช้พลังงาน 3. การลดขั้นตอน/การรักษามาตรฐานระยะเวลาการให้บริการ 4. การจัดทำต้นทุนต่อหน่วย 5. การพัฒนา กฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ฯลฯ

ภาระหน้าที่ของแต่ละส่วนราชการจะต้องสร้างเสริมให้องค์กรของตนมีการพัฒนาความรู้ให้ เหมาะสม แก่ภารกิจของส่วนราชการนั้น มีความรู้ความเข้าใจในระบบการบริหารภาครัฐ และแนวโน้มของต่างประเทศ ซึ่งอาจจัดทำในรูปแบบเอกสารข่าวเผยแพร่ การจัดฝึกอบรมสัมมนา การจัดหาเอกสาร วิชาการเพื่อการค้นคว้า ในหน่วยงาน การส่งเสริมให้มีการหารือร่วมกันระหว่างข้าราชการอย่างสม่ำเสมอ เพื่อแลกเปลี่ยนความรู้และ ประสบการณ์ และส่วนราชการเองจะต้องนำความรู้ที่มีการพัฒนาอยู่เสมอ มาประยุกต์ใช้กับแผนการปฏิบัติ ราชการเพื่อให้งานมีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับสภาพสังคม ที่เปลี่ยนแปลงไป ปัจจุบันประสิทธิภาพการ ปฏิบัติงานกลายเป็นสิ่งสำคัญอย่างหนึ่งในการบริหารงานภาครัฐแนว ใหม่ โดยคณะกรรมการพัฒนาระบบ ราชการ (ก.พ.ร.) จัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบราชการไทย (พ.ศ. 2556-พ.ศ. 2561) เพื่อเป็น แนวทางขับเคลื่อนการพัฒนาระบบราชการไทยดำเนินไปอย่างต่อเนื่องและบังเกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม โดยมี เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์เพื่อสร้างความเชื่อถือไว้วางใจ พัฒนาสุขภาวะ และมุ่งสู่ความยั่งยืน

นอกจากนี้ แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบราชการ (พ.ศ. 2556-พ.ศ. 2561) ยังได้รองรับ ยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศ (country strategy) ซึ่งเป็นกรอบทิศทางสำคัญที่มี เป้าหมายร่วมกันกับทุก ภาคส่วนในการขับเคลื่อนประเทศไทยอีกด้วย ทั้งนี้ คณะรัฐมนตรีในการประชุมเมื่อวันที่ 23 เมษายน พ.ศ. 2556 ได้มีมติเห็นชอบแผน ยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบราชการไทย (พ.ศ. 2556-พ.ศ. 2561) และมอบหมาย ให้ส่วนราชการ และหน่วยงานของรัฐนำไปใช้เป็นกรอบแนวทางในการดำเนินภารกิจของหน่วยงานต่อไป ซึ่ง จะเป็นการกำหนดกลยุทธ์และมาตรการให้ระบบราชการไทยพร้อมรับการขับเคลื่อน ประเทศให้บรรลุ เป้าหมายและดำเนินงานไปในทิศทางเดียวกัน มีการปรับสมดุลในการทำงานร่วมกับภาคส่วนอื่นอย่างมี คุณภาพสามารถทำงานแบบบูรณาการด้วยการใช้ยุทธศาสตร์ประเทศเป็นต้นนำ มีภูมิคุ้มกันที่ปรับตัวเข้ากับ สภาพแวดล้อมทั้งภายใน และภายนอก เพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนในทุกสถานการณ์ โดยมี เป้าประสงค์ในเชิงยุทธศาสตร์เพื่อสร้างความเชื่อถือไว้วางใจ พัฒนาสุขภาวะ และมุ่งสู่ความยั่งยืน ยุทธศาสตร์ การพัฒนาระบบราชการไทย (พ.ศ. 2556-พ.ศ. 2561) (อาภาศิริ สุวรรณานนท์, ขาดิชา ยมหาคิตะ และกันณวัฒน์ ฟิลลิปส์, 2560)

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับหลักธรรมาภิบาล

ธรรมาภิบาล หมายถึง กระบวนการปกครองบริหารที่อาศัยปรัชญาหลักการที่ถูกต้องเอื้ออำนวย ประโยชน์ต่อสังคมและประเทศชาติมีประสิทธิภาพในการแก้ปัญหาของสังคมและนำมาซึ่งความเจริญในด้าน

ต่าง ๆ (ลิขิต อีริเวคิน, 2553) และเป็นธรรมหรือการรักษาคุ้มครองให้สังคมเข้มแข็งและอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข (ทองสุข มาตย์คำมี, 2549)

สำหรับประเทศไทยสำนักนายกรัฐมนตรี พ.ศ. 2542 คณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นวาระแห่งชาติสำหรับการสร้างระบบบริหารจัดการบ้านเมืองและสังคมที่ดีโดยได้กำหนดระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการสร้างระบบบริหารจัดการบ้านเมืองและสังคมที่ดี พ.ศ. 2542 ขึ้น ระเบียบนี้มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 11 สิงหาคม พ.ศ. 2542 ทุกส่วนราชการต้องถือปฏิบัติและรายงานผลต่อคณะรัฐมนตรีและรัฐสภายึดหลักในการสร้างระบบบริหารบ้านเมืองและสังคมที่ดี (สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน, 2544) คือ

1. หลักนิติธรรม คือ การตรากฎหมายกฎระเบียบข้อบังคับและกติกาต่าง ๆ ให้ทันสมัยและเป็นธรรมตลอดจนเป็นที่ยอมรับของสังคมและสมาชิกโดยมีการยินยอมพร้อมใจและถือปฏิบัติร่วมกันอย่างเสมอภาคเป็นธรรมกล่าวโดยสรุปคือ สถาปนาการปกครองภายใต้กฎหมายมิใช่กระทำกันตามอำเภอใจหรืออำนาจของบุคคล

2. หลักคุณธรรม คือ การยึดถือและเชื่อมั่นในความถูกต้องดีงามโดยการรณรงค์เพื่อสร้างค่านิยมที่ดีงามในองค์กร หรือ สมาชิกของสังคมถือปฏิบัติได้แก่ความซื่อสัตย์สุจริตความเสียสละความอดทน ขยันหมั่นเพียรความมีระเบียบวินัย เป็นต้น

3. หลักความโปร่งใส คือ การทำให้สังคมไทยเป็นสังคมที่เปิดเผยมูลข้อมูลข่าวสารอย่างตรงไปตรงมา และสามารถตรวจสอบความถูกต้องได้โดยการปรับปรุงระบบและกลไกการทำงานขององค์กรให้มีความโปร่งใส มีการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารหรือเปิดเผยให้ประชาชนสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารได้สะดวกตลอดจนมีระบบหรือกระบวนการตรวจสอบและประเมินผลที่มีประสิทธิภาพซึ่งจะเป็นการสร้างควมไว้วางใจซึ่งกันและกันและช่วยให้การทำงานของภาครัฐและเอกชนปลอดจากการทุจริตคอร์รัปชัน

4. หลักความมีส่วนร่วม คือ การทำให้สังคมไทยเป็นสังคมที่ประชาชนมีส่วนร่วมรับรู้และร่วมเสนอความคิดเห็นในการตัดสินใจสำคัญ ๆ ของสังคมโดยเปิดโอกาสให้ประชาชนมีช่องทางในการเข้ามามีส่วนร่วมได้แก่การแจ้งความหรือการไต่สวนสาธารณะการประชาพิจารณ์การแสดงประชามติหรืออื่น ๆ และขจัดการผูกขาดทั้งโดยภาครัฐหรือโดยภาคธุรกิจเอกชนซึ่งจะช่วยสร้างความสามัคคีและความร่วมมือกันทำงานในเรื่องสำคัญของภาครัฐและภาคธุรกิจเอกชน

5. หลักความรับผิดชอบ คือ การทำให้สังคมไทยเป็นสังคมที่ทุกคนทุกฝ่ายตระหนักในสิทธิหน้าที่สำนึกในความรับผิดชอบต่อบทบาทหน้าที่ของตนและการใส่ใจในปัญหาสาธารณะรวมทั้งมีความกระตือรือร้นในการแก้ไขปัญหาตลอดจนเคารพในความคิดเห็นที่แตกต่างโดยพยายามหาทางออกที่ทุกฝ่ายสามารถยอมรับร่วมกันได้กลัรับผลจากการกระทำของตน

6. หลักความคุ้มค่า คือ การบริหารจัดการและใช้ทรัพยากรที่มีอยู่จำกัดเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดโดยการทำให้สังคมไทยเป็นสังคมที่รู้คุณค่าของทรัพยากรของชาติและบริหารงานด้วยความประหยัดมีประสิทธิภาพประสิทธิภาพประสิทธิผลโดยเฉพาะอย่างยิ่งภาครัฐซึ่งต้องให้บริการที่มีคุณภาพแก่ประชาชน

นอกจากนี้ บวรศักดิ์ อุวรรณโน (2545) กล่าวถึงองค์ประกอบและกระบวนการของธรรมาภิบาลว่าประกอบด้วยส่วนสำคัญ 4 ประการ คือ 1. การมีส่วนร่วมของสาธารณะ (Public Participation) 2. ความสุจริตความโปร่งใส (Honesty and Transparency) 3. ความรับผิดชอบต่อสังคม (Accountability) 4. กฎเกณฑ์ยุติธรรมและชัดเจน (Fair Legal Framework and Predictability)

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วม

การบริหารแบบมีส่วนร่วม เป็นกระบวนการตัดสินใจดำเนินการของผู้บริหารที่เปิดโอกาสให้ผู้ร่วมงานได้มีส่วนร่วมในการบริหารท่ามกลางบรรยากาศแห่งความเป็นประชาธิปไตย เคารพซึ่งกันและกัน (อรุณ รัก

ธรรม, 2542; อุทัย บุญประเสริฐ, 2542; ธงชัย สันติวงษ์, 2543) มีความร่วมมือด้วยความเต็มใจในลักษณะการทำงานเป็นทีมก่อให้เกิดการทำงานเชิงสร้างสรรค์ มีประสิทธิภาพ มีขวัญและกำลังใจในการทำงาน มีความรู้สึกรับผิดชอบร่วมกันในงานที่ทำ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด

ลักษณะการบริหารแบบมีส่วนร่วม

การบริหารแบบมีส่วนร่วม เน้นความสำคัญที่บุคลากรและกลุ่มงาน ให้มีส่วนร่วมเกี่ยวข้องในการบริหารที่มีประสิทธิภาพในบรรยากาศที่เป็นประชาธิปไตย ซึ่งผู้บริหารยินยอมมอบและกระจายอำนาจของตนสู่ผู้ปฏิบัติด้วยความเต็มใจ ซึ่งเป็นการช่วยลดภาระหน้าที่ของผู้บริหารลงและสามารถใช้เวลาในเรื่องสำคัญอื่น ๆ ได้มากขึ้น ขณะเดียวกันก็ช่วยให้งานในระดับล่างมีความหมายและท้าทายมากขึ้น เนื่องจากบุคลากรระดับปฏิบัติสามารถตัดสินใจได้ด้วยตนเอง ซึ่งมีผู้ให้ความเห็นในลักษณะการบริหารแบบมีส่วนร่วม ดังต่อไปนี้

สมยศ นาวิการ (2545) กล่าวถึงระบบการมีส่วนร่วม (participative system) ว่า การบริหารงานระบบนี้ ผู้นำจะยึดถือข้อสมมติฐานที่มีต่อบุคคลตามทฤษฎี Y ของ McGregor ซึ่งกล่าวว่า ผู้นำใช้อำนาจหน้าที่เป็นทางการน้อยมาก และเรียกผู้นำแบบนี้ว่าผู้นำแบบประชาธิปไตย คือ เป็นผู้นำที่เปิดโอกาสให้บุคลากรมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นในการแก้ปัญหาร่วมกัน ความเชื่อและไว้วางใจจะเกิดขึ้นระหว่างผู้บังคับบัญชากับบุคลากร ขณะที่สุนันทา เลาพันธ์ (2541) ได้กล่าวถึงระบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมว่าแท้จริง คือ การใช้ระบบประชาธิปไตยในการบริหารงานนั่นเอง ซึ่งบุคลากรทั้งหมดจะเป็นผู้กำหนดเป้าหมายขององค์การและจะใช้วิธีตัดสินใจโดยกลุ่มเป็นหลักในการทำงาน ซึ่งผู้บริหารจะตัดสินใจก็ต่อเมื่อได้รับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่างๆ โดยรอบคอบแล้ว ดังนั้น ในการตัดสินใจจึงไม่ได้เกิดจากความต้องการส่วนตัวของใคร โดยเฉพาะผู้บริหารเชื่อว่าไม่ว่าจะเป็นรางวัลด้านวัตถุหรือจิตใจต่างมีความสำคัญต่อการทำงานของบุคลากรทั้งสิ้น ส่วนธงชัย สันติวงษ์ (2543) กล่าวว่า ผู้นำแบบประชาธิปไตยจะให้ความสำคัญกับบุคลากรและไม่เน้นถึงการใช้อำนาจที่หรือก่อให้เกิดความเกรงกลัวในตัวผู้บังคับบัญชา แต่จะเปิดโอกาสให้บุคลากรแสดงความคิดเห็นและพูดคุยด้วย ในการปฏิบัติงานบริหารของผู้บังคับบัญชานี้มักจะเป็นไปในทำนองที่ว่า สิ่งต่าง ๆ เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับทุกคน ดังนั้น การแก้ปัญหาต่าง ๆ จึงเป็นเรื่องที่จะให้โอกาสทุกฝ่ายเข้ามาร่วมพิจารณา ซึ่งอาจกระทำโดยมีการประชุมหรือจัดตั้งคณะกรรมการ เป็นต้น ซึ่งผู้นำชนิดนี้จะพยายามส่งเสริมให้บุคลากรแสดงความคิดเห็นและมีโอกาสร่วมตัดสินใจในปัญหาต่าง ๆ ได้ด้วย

อคิน รพีพัฒน์ (2527) ได้กล่าวถึงรูปแบบของการมีส่วนร่วม ดังนี้

1. การมีส่วนร่วมในการค้นหาปัญหาและสาเหตุของปัญหา ขั้นตอนนี้เป็นส่วนแรกที่สำคัญที่สุด เพราะถ้ายังไม่สามารถเข้าใจปัญหาและค้นหาสาเหตุของปัญหาด้วยตัวของเขาเองกิจกรรมต่าง ๆ ที่ตามมาก็ไร้ประโยชน์ เพราะจะขาดความเข้าใจ และมองไม่เห็นความสำคัญของกิจกรรมนั้น สิ่งที่น่าพอใจที่สุดก็คือ ผู้ปฏิบัติเป็นผู้อยู่กับปัญหาและรู้จักปัญหาของตนเองดีที่สุด แต่มนุษย์ย่อมยังมองเห็นปัญหาของตนเองไม่ชัดเจนจนกว่าจะมีคนช่วยให้เขาวิเคราะห์ถึงปัญหาและสาเหตุของปัญหาของเขาได้เด่นชัดขึ้น เจ้าหน้าที่หรือนักพัฒนาจึงควรมีหน้าที่เสมือนหนึ่งเป็นกระจกเงาหรือสะท้อนภาพหรือเป็นผู้คอยชักให้มองภาพของปัญหาและวิเคราะห์ปัญหาด้วยของเขาเอง

2. การมีส่วนร่วมในการวางแผนดำเนินกิจกรรม เป็นขั้นตอนที่ขาดไม่ได้ เพราะหากเจ้าหน้าที่หรือนักพัฒนาต้องการแต่ผลงานพัฒนาให้เสร็จสิ้นโดยฉับไวก็จะดำเนินการวางแผนงานเสียด้วยตนเอง ผลที่ตามมาก็คือ เมื่อขาดเจ้าหน้าที่ไม่สามารถดำเนินการวางแผนได้ด้วยตนเองอาจมีความยากลำบากที่จะผลักดันให้เจ้าหน้าที่หรือนักพัฒนาทำหน้าที่แค่เพียงเป็นเพื่อนในการช่วยกันวางแผน ถ้าเราไม่มีส่วนร่วมในขั้นตอนนี้อาจจะทำให้ได้รับการศึกษาและพัฒนาตนเองในการวางแผนดำเนินงานก็จะหมดไป เจ้าหน้าที่หรือนักพัฒนา

ต้องทำให้ได้ว่าการศึกษาก็ได้ตาม ต้องเริ่มจากความยากง่าย เร็วช้า จากระดับของผู้รับการศึกษา มิใช่จากระดับความรู้ความสามารถของผู้ให้การศึกษา

3. การมีส่วนร่วมในการลงทุนและการปฏิบัติงาน แม้ว่าจะยากจนและขาดแคลนทรัพยากร แต่ก็มีทรัพยากรที่สามารถเข้ามามีส่วนร่วมในการลงทุนและปฏิบัติงาน เพราะอย่างน้อยก็มีแรงงานของตนเองที่เข้าร่วมลงทุนในกิจกรรมได้ ในการร่วมลงทุนและปฏิบัติงานจะทำให้มีส่วนร่วมในการดำเนินงานและระมัดระวังรักษา เพราะเขามีความรู้สึกเป็นเจ้าของ ซึ่งต่างไปจากสภาพที่การลงทุนและการปฏิบัติงาน ทั้งหมดมาจากปัจจัยภายนอก จะมีอะไรเสียหายก็ไม่เดือดร้อนมากนัก และการบำรุงรักษาก็จะไม่เกิดขึ้น เพราะไม่ใช่ของเขา เขาก็จะไม่บำรุงรักษาและหวงแหน นอกจากนั้นการร่วมปฏิบัติงานด้วยตนเองทำให้ได้เรียนรู้การดำเนินงานกิจกรรมอย่างใกล้ชิดและเมื่อเห็นประโยชน์ก็สามารถจะดำเนินกิจกรรมนั้นด้วยตนเองต่อไป

4. การมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผลงาน ขั้นตอนนี้เป็นขั้นตอนสุดท้ายที่สำคัญอย่างยิ่ง เพราะถ้าหากการติดตามและประเมินผลงานขาดการมีส่วนร่วมดำเนินการโดยบุคคลภายนอก ย่อมจะไม่ได้ประเมินผลด้วยตนเอง ว่างานที่ทำไปนั้นได้รับผลดีได้รับประโยชน์อย่างไรหรือไม่

จากการศึกษาเทคนิคการมีส่วนร่วม สรุปได้ว่า คือ การนำเสนอและสร้างความเข้าใจการให้ข้อมูลแก่ประชาชน และการรับฟังความคิดเห็นเป็นส่วนหนึ่งของการทำงานเพื่อทำให้เกิดการมีส่วนร่วมอย่างกว้างขวาง และส่งผลให้เกิดการตัดสินใจรอบคอบขึ้น

5. ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

คณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจในเขตอำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม ได้แก่ สถานีตำรวจภูธรเมืองนครปฐม สถานีตำรวจภูธรดอนยายหอม สถานีตำรวจภูธรรตาก้อง สถานีตำรวจภูธรถนนขาด มีทั้งสิ้น 88 คน

ผู้ให้ข้อมูล

ผู้วิจัยได้กำหนดกลุ่มผู้ให้ข้อมูลแบบเจาะจงโดยผู้ให้ข้อมูลทั้งหมดเป็นผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการปฏิบัติหน้าที่ในฐานะที่เป็นคณะกรรมการติดตามตรวจสอบการบริหารงานของสถานีตำรวจภูธรทั้ง 4 แห่ง ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม ประกอบด้วย สถานีตำรวจภูธรเมืองนครปฐม สถานีตำรวจภูธรดอนยายหอม สถานีตำรวจภูธรรตาก้อง และสถานีตำรวจภูธรถนนขาด จังหวัดนครปฐม แห่งละ 6 คน ตามตำแหน่งหน้าที่ดังนี้ 1) ประธาน กต.ตร.ที่มาจากภาคประชาชนแห่งละ 1 คน รวมจำนวน 4 คน 2) กต.ตร. ที่เป็นตัวแทนจากท้องถิ่นแห่งละ 1 คน รวมจำนวน 4 คน 3) กต.ตร. ที่เป็นตัวแทนจากภาคประชาชนคัดเลือกแห่งละ 1 คน รวมจำนวน 4 คน 4) ผู้กำกับสถานีตำรวจภูธรแห่งละ 1 คน รวมจำนวน 4 คน 5) รองผู้กำกับการสถานีตำรวจภูธรฝ่ายปราบปรามแห่งละ 1 คน รวมจำนวน 4 คน 6) รองผู้กำกับการสถานีตำรวจภูธรฝ่ายสืบสวนแห่งละ 1 คน รวมจำนวน 4 คน รวมผู้ให้ข้อมูลทั้งหมด 24 คน

เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง

การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis)

6. ผลการวิจัยและอภิปรายผล

1) ผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานของตำรวจสถานีตำรวจภูธรจังหวัดนครปฐม

ผลการวิจัย พบว่า ผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจของสถานีตำรวจภูธร ในจังหวัดนครปฐม มีรูปแบบและวิธีการปฏิบัติภารกิจของคณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานของสถานีตำรวจภูธรจังหวัดนครปฐม มีการดำเนินงานในลักษณะของการประชุม เพื่อปรึกษาหารือหรือรับฟังความคิดเห็นของคณะกรรมการฯ ที่ เป็นตัวแทนจากภาคส่วนต่าง ๆ โดยรูปแบบของการประชุมและวิธีการทำงานของคณะกรรมการมีการรับฟังข้อคิดเห็น และข้อเสนอแนะจากทุกภาคส่วน มีการนำเอาปัญหาที่เกิดขึ้นมาแจ้งในที่ประชุมเพื่อรับทราบปัญหาและแก้ไขปัญหาร่วมกัน เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่วางใจ จากนั้นจะมีการสำรวจสภาพปัญหาหรือสำรวจความต้องการของประชาชนในพื้นที่แต่ละพื้นที่ถึงความต้องการในการแก้ไขปัญหาร่วมกัน โดยในการแก้ไขปัญหาร่วมกัน ใหญ่จะมีการประชุมเพื่อปรึกษาหารือและมีการจัดชุดชุมชนมวลชนสัมพันธ์ลงสำรวจพื้นที่ และชุมชนเพื่อสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจและคณะกรรมการฯ และมีการประสานงานกันระหว่างชุมชนกับตัวแทน กต.ตร. ที่เป็นตัวแทนจากประชาชนเพื่อให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. 2547 ระเบียบ ก.ต.ช. ว่าด้วยคณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. 2551 ที่ได้วางระบบการบริหารงานตำรวจ โดยกำหนดให้มีคณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจมีหน้าที่ให้คำปรึกษา ข้อเสนอแนะแก่ตำรวจในเขตพื้นที่ ส่งเสริมพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารและการปฏิบัติงานของตำรวจตรวจสอบติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานตำรวจของตำรวจในพื้นที่ นอกจากนี้ ยังรับคำร้องเรียนจากประชาชนเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจในพื้นที่ และนำเสนอข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับความเดือดร้อนหรือความต้องการของประชาชนที่เกี่ยวข้องกับตำรวจในพื้นที่ รวมทั้งส่งเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างตำรวจกับประชาชนในพื้นที่

ส่วนในด้านความร่วมมือของคณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจที่มาจากภาคประชาชนชุมชนท้องถิ่นจะเห็นได้ว่า คณะกรรมการมีส่วนร่วมในการติดตามศึกษาสภาพปัญหา สาเหตุของปัญหา ตลอดจนข้อร้องเรียนต่าง ๆ ของประชาชนเป็นอย่างดี โดยคณะกรรมการฯ ได้นำปัญหาต่าง ๆ มาปรึกษาหารือกัน เพื่อหาแนวทางแก้ไขปัญหาร่วมกัน โดยได้เชิญหัวหน้าชุดชุมชนในแต่ละหน่วยงานมาเพื่อพูดคุยปัญหาอุปสรรคและรับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการแก้ไขปัญห โดยคณะกรรมการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจกำหนดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อนำไปใช้ในการป้องกันแก้ไขและลดปัญหาต่าง ๆ ส่วนในด้านการติดตามตรวจสอบและประเมินผลการปฏิบัติงานข้าราชการตำรวจนั้น คณะกรรมการฯ มีการติดตามตรวจสอบและประเมินผล โดยการติดตามจากการปฏิบัติจากที่ประชุมการหาข้อสรุปแนวทางแก้ไขและหาแนวทางการดำเนินการแก้ไขปัญหา

จากการปฏิบัติงานของคณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจของสถานีตำรวจภูธรจังหวัดนครปฐม ดังกล่าวจะเห็นได้ว่าคณะกรรมการฯ ได้ปฏิบัติงานตามภารกิจของคณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจสถานีตำรวจตามภารกิจที่ได้กำหนดไว้ โดยมีการประสานความร่วมมือกันทุกภาคส่วนระหว่างคณะกรรมการเจ้าหน้าที่ตำรวจและผู้แทนชุมชนแต่ละพื้นที่ มีการประชุมเพื่อปรึกษาหารือหรือรับฟังความคิดเห็นจากทุกหน่วยงานเพื่อหาแนวทางการแก้ไขปัญหที่เกิดขึ้นในพื้นที่และปัญหาที่ประชาชนได้มีการร้องเรียนไว้ ซึ่งทุกภาคส่วนมีโอกาสนำเข้ามาร่วมคิดและตัดสินใจในการบริหารจัดการเกี่ยวกับการแก้ไขปัญหที่เกิดขึ้น และมีการติดตามตรวจสอบและประเมินผลการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจโดยการติดตามการปฏิบัติงานจากการประชุมเพื่อหาข้อสรุปและหาแนวทางการแก้ไขปัญห

จากผลการสัมภาษณ์ข้างต้นแสดงให้เห็นว่า การปฏิบัติภารกิจของ กต.ตร. ทั้ง 4 แห่ง มีการทำงานโดยใช้หลักการมีส่วนร่วมเป็นแนวทางในการดำเนินงาน โดยมีการนำแนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมตามแนวคิดที่อकिन รพีพัฒน์ (2527) ได้เสนอไว้มาปรับใช้อย่างชัดเจนรูปแบบการมีส่วนร่วมที่ กก.กต.สภ. ทั้ง 4 แห่ง ได้

เป็นแนวทางในการสร้างการมีส่วนร่วม คือ การมีส่วนร่วมในการค้นหาสาเหตุ และสาเหตุของปัญหา โดยมีการรับฟังความคิดเห็นจากฝ่ายต่าง ๆ ทั้งผู้ที่เป็นคณะกรรมการฯ และประชาชนในพื้นที่ หลังจากนั้นมีการจัดประชุมเสนอปัญหาเพื่อให้ทุกฝ่ายรับทราบและช่วยกันวิเคราะห์หาสาเหตุและแนวทางในการแก้ไข หลังจากนั้นกรรมการทุกท่านจึงร่วมกันวางแผนดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมปฏิบัติและติดตามผลร่วมกัน

จากระบบและวิธีการปฏิบัติงานของ กก.ตร.สภ. ทั้ง 4 แห่ง ที่ได้นำหลักการมีส่วนร่วมมาใช้ในทุกขั้นตอนจึงเป็นสาเหตุทำให้ผลการปฏิบัติงานของ กก.ตร.สภ. ทั้ง 4 แห่ง ประสบผลสำเร็จตามเจตนารมณ์ของการจัดตั้งคณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจในทุกระดับเพื่อให้เกิดการมีส่วนร่วมในการทำงานระหว่างประชาชนกับเจ้าหน้าที่ตำรวจ โดยเฉพาะสถานีตำรวจแต่ละแห่งที่ต้องปฏิบัติงาน เพื่อให้บริการประชาชนให้ได้รับความปลอดภัยจากอาชญากรรม ภัยอันตรายต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้นต่อประชาชน และสังคมหรือชุมชนโดยรวม ได้รับการอำนวยความสะดวกในด้านการจราจร

2) ปัญหาของการปฏิบัติงานของคณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจ สถานีตำรวจ ในจังหวัดนครปฐม

ปัญหาหลักในการปฏิบัติงานของคณะกรรมการ คือ ปัญหาด้านกำลังพล พบว่า มีเจ้าหน้าที่ไม่เพียงพอกับการปฏิบัติหน้าที่ในพื้นที่รับผิดชอบ ทำให้การดูแลประชาชนในพื้นที่ไม่ทั่วถึง ซึ่งจำเป็นต้องอาศัยอาสาสมัครตำรวจบ้านมาทำงานร่วมกันกับเจ้าหน้าที่ตำรวจ ซึ่งจากการปฏิบัติภารกิจชุดอาสาสมัครพบว่า ยังขาดงบประมาณสนับสนุนชุดอาสาตำรวจบ้านที่มาจากภาคประชาชน ซึ่งไม่สามารถสนับสนุนการทำงานของเจ้าหน้าที่ได้อย่างเต็มที่

นอกจากนี้ ปัญหาที่สำคัญที่พบจากการปฏิบัติภารกิจของ กก.ตร.สภ.ทั้ง 4 แห่ง คือ ปัญหาด้านกำลังคน ที่มีจำนวนไม่เพียงพอต่อการปฏิบัติภารกิจ แสดงให้เห็นว่าปัญหาด้านงบประมาณ และปัญหาด้านบุคลากรที่ไม่เพียงพอ เกิดจากการขาดการสนับสนุนอย่างจริงจังของผู้บริหารระดับสูงของสำนักงานตำรวจแห่งชาติหรือผู้รับผิดชอบที่มีอำนาจในการจัดสรรทรัพยากรทั้งหลาย ที่ไม่ได้ให้ความสำคัญ หรือมีความมุ่งหมายที่จะทำให้คณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจ (กก.ตร.) ในระดับต่าง ๆ ที่จัดตั้งขึ้นสามารถทำงานให้บรรลุผลอย่างจริงจัง ซึ่งอาจเพราะนโยบายดังกล่าวไม่ได้เกิดจากผู้บริหารสถานีตำรวจเอง แต่เกิดจากนโยบายจากการคิดและตัดสินใจของผู้บริหารระดับสูงจากสำนักงานตำรวจแห่งชาติ เพื่อให้การบริหารงานของสำนักงานตำรวจแห่งชาติและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเป็นไปตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 และ พ.ศ. 2550 ซึ่งมีการวางรากฐานเกี่ยวกับธรรมาภิบาลเปิดโอกาสให้ภาคประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการงานร่วมกับรัฐ เพื่อทำให้การปฏิบัติงานของหน่วยงานและเจ้าพนักงานของรัฐใช้อำนาจหน้าที่ด้วยความสุจริต โปร่งใส ตรวจสอบได้ มีความรับผิดชอบต่อสังคม และสร้างความเป็นธรรมและประโยชน์สุขกับประชาชนอย่างแท้จริง จึงได้มีการออกพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 มาบังคับใช้ส่งผลให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติต้องมีการปฏิรูปปรับระบบการบริหารจัดการให้สอดคล้องกับนโยบายรัฐ และกฎหมายดังกล่าวโดยไม่ได้ให้ความสำคัญกับการปฏิบัติให้บรรลุผลอย่างจริงจังจึงทำให้เกิดปัญหาขาดแคลนทรัพยากร

ด้านการดำเนินการปฏิบัติงานของคณะกรรมการฯ พบว่า การทำงานเป็นไปตามมติข้อเสนอแนะในที่ประชุมโดยได้รับความร่วมมือจากคณะกรรมการทุกภาคส่วนและเจ้าหน้าที่ตำรวจที่ทำหน้าที่เป็นคณะกรรมการฯ โดยมีการประสานการทำงานระหว่างคณะกรรมการที่มาจากภาคประชาชน ข้าราชการตำรวจหรือกรรมการโดยตำแหน่ง ซึ่งทุกฝ่ายต่างมีความรับผิดชอบร่วมกันของกรรมการฝ่ายต่าง ๆ ในการติดตามตรวจสอบการปฏิบัติงานของคณะกรรมการฯ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายของคณะกรรมการและนโยบายตำรวจแห่งชาติ

ด้านการยอมรับจากเจ้าหน้าที่ตำรวจในการปฏิบัติตามมติคณะกรรมการฯ พบว่าคณะกรรมการฯ กับเจ้าหน้าที่ตำรวจได้ประสานความร่วมมือในการร่วมกันแก้ไขปัญหาเป็นอย่างดีได้มีการกำหนดนโยบายให้ปฏิบัติไปในทิศทางเดียวกัน เพื่อลดความบกพร่องในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจคณะกรรมการฯ ทุกคนปฏิบัติงานอย่างเที่ยงธรรม โปร่งใส ให้ความสำคัญแก่ประชาชนและความสงบเรียบร้อยในสังคมเป็นเรื่องสำคัญ

จากผลการวิจัยนี้ แสดงให้เห็นว่าการปฏิบัติงานของ กต.กตร.สภ.ทั้ง 4 แห่ง ตั้งอยู่ในหลักธรรมาภิบาลค่อนข้างมาก โดยยึดหลักความโปร่งใส การมีส่วนร่วม และหลักความรับผิดชอบมีความสำคัญต่อบทบาทของตนเอง

7. ข้อเสนอแนะ

1. สถานีตำรวจภูธรควรจัดให้มีการประชาสัมพันธ์ ให้ประชาชนรับทราบผลการดำเนินงานกิจกรรมต่าง ๆ ผลการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจ ไม่ว่าจะเป็นการประชาสัมพันธ์ทางสื่อต่าง ๆ เช่น ทางวิทยุ โทรทัศน์ เว็บไซต์ หรือการให้เจ้าหน้าที่ตำรวจชุดชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ของชาวอาชญากรรมสายตำรวจ ชุมชนกระจายข่าวตามชุมชนสถานศึกษาต่าง ๆ ในพื้นที่หรือผ่านทางผู้นำชุมชน

2. ข้าราชการตำรวจควรให้ความสำคัญกับภาคประชาชนที่เป็นคณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจ โดยการรับฟังข้อคิดเห็นข้อเสนอแนะและร่วมแก้ไขปัญหายอย่างจริงจัง ไม่ควรคิดว่าการปฏิบัติงานนั้นเป็นเพียงภาระหน้าที่หรือเป็นองค์ประกอบส่วนหนึ่งตามพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. 2547 ที่ได้วางระบบการบริหารงานตำรวจโดยกำหนดให้มีคณะกรรมการตำรวจแห่งชาติ แต่แท้จริงแล้ว กต.ตร. ไม่ได้ให้บทบาทการปฏิบัติหน้าที่ของประชาชนโดยแท้จริง

8. เอกสารอ้างอิง

- ทองสุข มาตย์คำมี. (2549). การบริหารงานบุคคลตามหลักธรรมาภิบาลของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มหาสารคาม เขต 2. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ธงชัย สันติวงศ์. (2543). องค์การและการบริหาร. กรุงเทพมหานคร: ไทยวัฒนาพานิช.
- บวรศักดิ์ อุวรรณโณ. (2545). การสร้างธรรมาภิบาล (Good Governance) ในสังคมไทย. กรุงเทพมหานคร : สถาบันพระปกเกล้า.
- ระเบียบ ก.ต.ช. ว่าด้วยคณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2551. ราชกิจจานุเบกษา. (2551).
- ลิขิต ธีรเวคิน. (2553). การเมืองการปกครองของไทย (พิมพ์ครั้งที่ 8). กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สมยศ นาวิการ. (2545). การบริหารแบบมีส่วนร่วม. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สุนันทา เลานนท์. (2546). การบริหารทรัพยากรมนุษย์. กรุงเทพมหานคร: สถาบันราชภัฏสมเด็จพระเจ้าพระยา.
- สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน. (2544). คู่มือการบริหารจัดการบ้านเมืองและสังคมที่ดี. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน.
- สำนักงานคณะกรรมการนโยบายตำรวจแห่งชาติ. (2552). คู่มือคณะกรรมการการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจ กรุงเทพมหานคร จังหวัด และสถานีตำรวจ. กรุงเทพมหานคร : สำนักงานคณะกรรมการนโยบายตำรวจแห่งชาติ.

- อคิน รพีพัฒน์. (2527). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนา. นครปฐม : ศูนย์ศึกษานโยบายสาธารณสุข มหาวิทยาลัยมหิดล.
- อุทัย บุญประเสริฐ. (2524). รายงานการวิจัย การศึกษาแนวทางการบริหารและการจัดการศึกษาของสถานศึกษาในรูปแบบการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน. โครงการวิจัยภายใต้การสนับสนุนของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักงานกฤษฎีกา (อัดสำเนา).
- อรุณ รักรธรรม. (2542). พฤติกรรมมนุษย์ในองค์กร. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- อาภาศิริ สุวรรณานนท์ ชาติชาย มหาศิตะ และกัณวดี พลลิปส์. (2560). โครงการประเมินประสิทธิภาพสถานีตำรวจและความเชื่อมั่นของ ประชาชนต่อการปฏิบัติงานของตำรวจประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยสวนดุสิต.